

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 105/2010-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti F., spol. s r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. S. J., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru justičnej polície, oddelenia ekonomickej kriminality Bratislava II v konaní vedenom pod č. ČVS: ORP-1360/OEK-B2-2009-TS a jeho uznesením z 5. augusta 2009, postupom Okresnej prokuratúry Bratislava II a jej uznesením z 18. augusta 2009 č. k. 1 Pn 850/09-10, ako aj postupom Krajskej prokuratúry v Bratislave a jej rozhodnutím z 23. decembra 2009 č. k. 1 Kn 488/09-8, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti F., spol. s r. o., o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. februára 2010 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti F., spol. s r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. S. J., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru justičnej polície, oddelenia ekonomickej kriminality Bratislava II (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod č. ČVS: ORP-1360/OEK-B2-2009-TS a jeho uznesením z 5. augusta 2009, postupom Okresnej prokuratúry Bratislava II (ďalej len „okresná prokuratúra“) a jej uznesením z 18. augusta 2009 č. k. 1 Pn 850/09-10, ako aj postupom Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) a jej rozhodnutím z 23. decembra 2009 č. k. 1 Kn 488/09-8.

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľka 19. júna 2009 oznámila Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) skutočnosti, ktoré nasvedčujú, že došlo k spáchaniu trestného činu podvodu podľa § 221 Trestného zákona, ktorého sa mal svojím konaním dopustiť Ing. P. B., konateľ spoločnosti I., s. r. o. (ďalej len „trestné oznámenie“). Okresné riaditeľstvo namietaným uznesením trestné oznámenie odmietlo *„s odôvodnením, že vykonaným šetrením bolo zistené, že neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty uvádzaných trestných činov a jedná sa výhradne o obchodno-právny vzťah“*. Sťažovateľka namieta, že *„orgány činné v trestnom konaní vykonali šetrenie oznámenia výlučne výsluchom Ing. B., voči ktorému oznámenie smerovalo“*.

Proti namietanému uzneseniu okresného riaditeľstva podala sťažovateľka sťažnosť, ktorú okresná prokuratúra namietaným uznesením „*zamietla, pretože nie je dôvodná*“. Sťažovateľka najmä namieta, že „*Okresný prokurátor však v tomto prípade rozhodol vo veci bez akéhokoľvek dokazovania, či šetrenia vo veci... Prokuratúra sa taktiež ako vyšetrovateľ PZ zaoberala súkromnoprávnou otázkou veci, ktorou sa nemala zaoberať, nakoľko v tejto veci už bolo rozhodnuté príslušným súdom (ide o k sťažnosti priložený platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 33 Rob 1678/2008 z 15. decembra 2008, ktorým bolo odporcovi I., s. r. o., uložené zaplatiť sťažovateľke sumu 142 800 Sk s príslušenstvom, pozn.) a OČTK sú týmto rozhodnutím viazané.*“.

Sťažovateľka podala 26. októbra 2009 generálnej prokuratúre „*žiadosť o zrušenie právoplatného rozhodnutia prokurátora sp. zn. 1 Pn 850/09-10 zo dňa 18. 8. 2009 vydaného v prípravnom konaní, v ktorej sťažovateľ navrhol, aby generálny prokurátor v zmysle § 366 Trestného poriadku rozhodol o tom, že napadnutým uznesením... bol porušený zákon a aby rozhodol o jeho zrušení a súčasne aby v zmysle § 367 Trestného poriadku prikázal prokurátorovi aby vo veci znovu konal a rozhodol.*“. Generálna prokuratúra odstúpila žiadosť sťažovateľky na vybavenie krajskej prokuratúre. Prokurátorka krajskej prokuratúry napadnutým rozhodnutím (prípisom) odložila podnet sťažovateľky bez prijatia opatrení, pričom „*konštatovala, že podnet... nie je dôvodný a vyšetrovateľ postupoval správne, keď trestné oznámenie odmietol... V závere bolo konštatované, že podvodný úmysel nebol v danom prípade preukázaný.*“.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že namietaným postupom okresného riaditeľstva, okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zruší namietané rozhodnutia okresného riaditeľstva, okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry a prikáže okresnému riaditeľstvu vo veci konať podľa Trestného poriadku. Sťažovateľka tiež žiada, aby jej ústavný súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1360/OEK-B2-2009-TS a jeho uznesením z 5. augusta 2009, postupom okresnej prokuratúry a jej uznesením z 18. augusta 2009 č. k. 1 Pn 850/09-10, ako aj postupom krajskej prokuratúry a jej rozhodnutím z 23. decembra 2009 č. k. 1 Kn 488/09-8.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva v konaní vedenom pod číslom ČVS: ORP-1360/OEK-B2-2009-TS a jeho uznesením z 5. augusta 2009 a postupom okresnej prokuratúry a jej uznesením z 18. augusta 2009 č. k. 1 Pn 850/09-10

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Zo spisovej dokumentácie okresnej prokuratúry ústavný súd zistil, že namietané uznesenie okresnej prokuratúry v spojení s namietaným uznesením okresného riaditeľstva nadobudlo právoplatnosť 18. augusta 2009, čím boli právoplatne skončené aj namietané konania (postupy) okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry. Sťažovateľka doručila svoju sťažnosť ústavnému súdu 22. februára 2010. Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť bola doručená zjavne po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (v spojení s § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde) z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajskej prokuratúry a jej rozhodnutím z 23. decembra 2009 č. k. 1 Kn 488/09-8

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajskej prokuratúry a jej rozhodnutím z 23. decembra 2009 č. k. 1 Kn 488/09-8 ústavný súd považoval za potrebné poukázať na skutočnosť, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity.

Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Z už uvedeného vyplýva, že krajská prokuratúra, ktorej generálna prokuratúra odstúpila podanie sťažovateľky z 26. októbra 2009 (týmto podaním sa sťažovateľka domáhala, aby generálny prokurátor vyslovil, že namietaným uznesením okresnej prokuratúry bol porušený zákon, zrušil ho a prikázal okresnej prokuratúre, aby vo veci znovu konala a rozhodla, pozn.), klasifikovala toto podanie sťažovateľky ako podnet (sťažovateľka túto skutočnosť v sťažnosti nenamieta, pozn.) a rozhodnutím (prípísom) č. k. 1 Kn 488/09-8 z 23. decembra 2009 ho odložila.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len „podávateľ podnetu“), ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ

podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

V nadväznosti na citované ustanovenia zákona o prokuratúre ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej považuje podnet, ako aj opakovaný podnet podľa zákona o prokuratúre za právne prostriedky, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, a to aj vo vzťahu k tým právam, ktorých porušenie sťažovateľ namieta touto sťažnosťou (pozri napr. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05, IV. ÚS 28/2010 atď.).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v predmetnej veci podala na ochranu práv, vyslovenia porušenia ktorých sa touto sťažnosťou domáha, podnet podľa zákona o prokuratúre, ale nevyužila možnosť podať opakovaný podnet podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre, ktorý ústavný súd považuje za účinný právny prostriedok nápravy a ktorý je preto potrebné vyčerpať v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Na základe uvedeného ústavný súd v tejto časti sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde) z dôvodu neprípustnosti.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku už bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2010